



Minister van Asiel en Migratie

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij beslis- en vertrekmoratorium Syrië

Datum
9 december 2024

Onze referentie
5986575

Bijlage(n)
0

1. Aanleiding

De afgelopen dagen hebben de ontwikkelingen in Syrië elkaar snel opgevolgd. Het landgebonden asielbeleid Syrië - waarmee kort gezegd het merendeel van de aanvragen wordt ingewilligd - is gestoeld op de situatie waarin Assad de feitelijke machthebber in het grootste deel van het land was. Deze situatie is niet langer actueel. Met het instellen van een besluitmoratorium kunnen asielaanvragen worden aangehouden totdat meer duidelijk is over de gevolgen van de machtswisseling. Dit komt feitelijk neer op een tijdelijke beslisstop.

2. Geadviseerd besluit

Ik adviseer u:

- Een besluit- en vertrekmoratorium in te stellen voor asielzoekers uit Syrië voor de duur van zes maanden;
- Akkoord te gaan met het concept besluit- en vertrekmoratorium zoals bijgevoegd;
- De Tweede Kamer met bijgaande conceptbrief over uw besluit te informeren.

3. Kernpunten

- Er is op dit moment onvoldoende duidelijkheid over de situatie in Syrië om tot een gemotiveerde inwilliging dan wel afwijzing van Syrische asielverzoeken te komen.
- De Vreemdelingenwet biedt ruimte om in situaties van tijdelijke onzekerheid over de situatie in een land van herkomst de beslistermijn te verlengen.

4. Toelichting

Het landgebonden asielbeleid voor Syrië is voornamelijk gebaseerd op de algemene onveiligheid die gedeeltelijk werd gevormd door de repressieve acties vanuit de Syrische autoriteiten in het grootste gedeelte van Syrië. De mensenrechtenschendingen waarmee Syriërs bij terugkeer geconfronteerd konden worden, waren reden om tot het algemene beleidsmatige uitgangspunt te komen dat een Syriër bij terugkeer naar Syrië vanuit het buitenland in beginsel een reëel risico loopt op ernstige schade. Ook is in het huidige landgebonden beleid een oordeel geveld over het risico dat men loopt om slachtoffer te worden van

willekeurig conflict gerelateerd geweld in het kader van de beoordeling van artikel 15 onder c van de Kwalificatierichtlijn.

Het toelatingsbeleid ten aanzien van asielverzoeken van personen uit Syrië is gebaseerd op de feitelijke informatie zoals deze door het ministerie van Buitenlandse Zaken in een ambtsbericht wordt uitgebracht. Het laatste ambtsbericht beslaat de periode tot en met juli 2023. Het ministerie was reeds gevraagd om nog dit jaar een actueel ambtsbericht uit te brengen. Een concept hiervan is reeds gereed. De verslagperiode van dit ambtsbericht zal tot en met 27 november 2024 reiken. De machtswijziging en ontwikkelingen van de afgelopen twee weken zullen hier dus geen neerslag in vinden.

Over de actuele, zich nog ontwikkelende, situatie is op dit moment onvoldoende duidelijk. Het is daarom niet mogelijk om tot een zorgvuldig en weloverwogen besluit op een asielverzoek te komen.

4.1. Politieke context

De politieke context van het Syrië beleid is u bekend. De inzet was om nog in 2024 een vernieuwd ambtsbericht over Syrië uit te brengen en op grond daarvan beleid te formuleren. Het ambtsbericht was reeds in een vergevorderd stadium en zal alsnog dit jaar uitgebracht worden om een inzicht te bieden in de volledige periode Assad, strekkend tot en met 27 november 2024. BZ zal gevraagd worden om in 2025 een ambtsbericht uit te brengen over de nieuwe situatie.

Van in ieder geval Duitsland, België, Zweden en Oostenrijk is bekend dat tot een tijdelijke stop op de behandeling van aanvragen uit Syrië is besloten. Naar verwachting zullen meer lidstaten tot dit besluit komen.

4.2. Juridische overwegingen

Een besluit- en vertrekmoratorium wordt als beleidsinstrument ingezet in gevallen waarin er onvoldoende informatie beschikbaar is om op een zorgvuldige wijze op asielaanvragen van vreemdelingen te beslissen. Het moratorium komt daarom te gelden voor alle asielzoekers en vreemdelingen uit Syrië die daarnaar terug moeten keren. Mocht er aanleiding toe bestaan kan het besluit- en vertrekmoratorium eerder dan na zes maanden worden ingetrokken.

Uitgezonderd van dit besluit- en vertrekmoratorium zijn onder meer Dublinclaimanten, vreemdelingen ten aanzien van wie een veilig derde land wordt tegengeworpen, vreemdelingen die reeds in het bezit zijn van internationale bescherming in een andere EU-lidstaat of zijn erkend als vluchteling in een derde land dan wel in een derde land anderszins voldoende bescherming genieten, spoor 2-zaken en openbare-orde, NV en 1F-zaken (volledige overzicht paragraaf C3/2 van de Vc 2000). Ook op nareisaanvragen van Syriërs die reeds een status hebben, kunnen besluiten worden genomen.

Met het instellen van het besluitmoratorium wordt op grond van artikel 43 van de Vw 2000 de wettelijke beslistermijn van lopende asielaanvragen en van asielaanvragen die tijdens het moratorium worden ingediend, verlengd met een periode van een jaar. De maximale beslistermijn in individuele zaken blijft 21 maanden. Dit betekent dat bij zaken die al waren ingediend er ondanks het BVM wel beslist moet worden wanneer zij die termijn overschrijden. De Procedurerichtlijn, noch de Vw verplichten tot het nemen van een inwilligend

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
9 december 2024

Onze referentie
5986575

besluit. De IND zal deze zaken daarom besluiten op de individuele merites van de zaak en de dan bekende informatie.

Het moratorium staat er niet aan in de weg om tussentijds asielbescherming te verlenen aan vreemdelingen die daar aanspraak op maken in verband met individuele feiten en omstandigheden. Gelet op de huidige situatie in Syrië zal daar overigens niet snel sprake van zijn. Uitgeprocedeerde asielzoekers staat het vrij een nieuwe (opvolgende) aanvraag in te dienen als zij menen dat zij op basis van de gewijzigde situatie in Syrië alsnog een gegronde vrees voor vervolging hebben of een reëel risico op ernstige schade lopen.

Het vertrekmoratorium vloeit voort uit artikel 45 lid 4 Vw 2000 en daarin is vastgelegd dat bepaalde categorieën vreemdelingen recht blijven behouden op opvangvoorzieningen gedurende het vertrekmoratorium of dit recht wederom krijgen. Op grond van artikel 45 lid 5 Vw 2000 jo. artikel 8 sub j Vw 2000 geldt voorts dat personen die onder een vertrekmoratorium vallen rechtmatig verblijf hebben. Dit betekent concreet dat deze personen recht op opvang en de bijbehorende voorzieningen hebben en dat de DTenV ten aanzien van deze personen geen vertrekhandelingen kan uitvoeren.

Omdat er geen diplomatieke banden werden onderhouden met het Assad-regime was gedwongen vertrek niet aan de orde. Als gevolg van het vertrekmoratorium is ook formeel geen gedwongen vertrek mogelijk naar Syrië. Een bewaringsmaatregel ter fine van gedwongen vertrek naar Syrië wordt dan ook niet opgelegd. De inbewaringstelling van Syrische Dublinclaimanten is nog wel mogelijk. Personen die vrijwillig willen terugkeren naar Syrië, kunnen daarbij ondersteuning krijgen van de zijde van de Dienst Terugkeer en Vertrek. Daar doet het moratorium niet aan af.

4.3. Uitvoering

Het aantal asielaanvragen van Syriërs vormt een aanzienlijk deel van het totaal. Het moratorium zal dan ook een grote impact hebben op de IND. Gezamenlijk zullen de gevolgen voor de uitvoering worden gemitigeerd.

4.4 Communicatie

Indien u akkoord gaat met dit advies wordt de Kamer per bijgevoegde brief geïnformeerd. De IND informeert asielzoekers uit Syrië met een lopende aanvraag.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bijlage: Besluit- en vertrekmoratorium, ter fysieke ondertekening

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
9 december 2024

Onze referentie
5986575